

HIMNO DE YUCATÁN

Versión en Lengua Maya

Letra: Luis Pérez Sabido

Versión en lengua Maya: A. Sasil Sánchez Chan, Vicente Canché Móo y Elisa Chavarrea Chim.

Adaptación musical: Edgar Chan Uc

Coro

Ko'one'ex múul k'aay yéetel yaabilaj
u yuuts nojbe'enil jump'éeel néenil kaaj.
Jeets'óolal, kuxtal, meyaj ku tíip'il
u mootsil noj lu'umil ku tóoch'tik u yóol.

Ko'one'ex múul k'aay ja ti'al Yucatán!
yéetel lalaj t'aano'ob kaja'ano'ob waye'.
K k'a'am a'alik a k'aaba' je'el bix unaje'
ti'al k e'esk u nojba'alil u chíikulil k lu'um,
k noj lu'um, k noj lu'um!

I

Maaya lu'um tuunich a búukmaj
tumen síijech tu taamil k'áak'náab,
ka ta beelbesabáaj chéen ta juunal
yéetel mu'uk'a'an meyaj mantats' k'iin.

A kaajilo'ob yéetel tomtoj tuunich
u jak' óolal tuláakal wíiniko'ob
tumen ku ye'esik yéetel jats'uts t'aan
a its'ajil yéetel a noj be'enil.

II

Éet lu'umile'ex ti' le maya lu'uma',
ko'one'ex k'ayik u juum u nojbe'enil
jolkano'ob motschaja'an ti' k'ajla'ayil
úuchak u jach k'ubik u yóolo'ob.

Ko'one'ex ts'áaik u mu'uk'a'an okomil
u noj lu'umil jun óol yéetel jeets'il
ti'al k nojochkiinsik ken tiip'ik yum k'iine'...
tu'ux ch'iikil tibil, chíimpolal.

III

Yucatán, teech u lu'umilech xiibo'ob
sáansamal ayik'alkunsik a mootsil,
ket yanik yéetel mu'uk'antak ko'olel
ku tich' óoltiko'ob na'at, yaabilaj.

A k'ajla'aye' ku múul jelbesko'ob
yéetel meyaj bey xan nach k'iin bin talak,
múul k'ab tu binu beeta'al meyaj ti'al
u yantal u túumbenil k'iin.

IV

Sayab xya'axche' ya'ayah a k'u'uk'mel
ka motskiinsik kuxtal beyxan its'at
yéetel eek'o'ob lelem u ch'i'ibal,
beyxan k'a'anan ajnu'uksajilo'ob.

T'ich lik'a'an a no'oja'anil bejla'e'
yéetel u muuk'il tuláakal a kaajal.
U chíikulal pach k'iin yan bejla'e' ku
jul sásilkunsik túumben k'iin.

V

Sayab lu'um ku yijkúunsik ajpaxo'ob,
beyxan ku sayabtik noj k'ayts'íibo'ob,
ku máan u k'ay u xma' xóot'ol k'ayil
yéetel u ki' lik'a'an óolalo'ob.

Sasak úukum u jumil a k'ayo'ob
sáansamal ku nachtal u xik'nalo'ob,
ku k'exiko'ob u sásil a ka'an yéetel
u k'ubent'an yaakunaj.

VI

Maaya kaaj bet u táaj nu'ukan tsolk'in
yáax ila'an tumen le yóok'ol kaba',
ta ts'aj na'atbil u nu'uk le mixba'alo',
its'atil, miatsil: u yóol kaaj.

Xmukul na'ato'ob sásilchaj ta tuukul,
ta xak'altil u p'úunil le ka'ano',
ka ta wojaj ti' kili'icháanalte'ob
u muuk'il a na'at ku patjo'ol.